ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

STRATEGIC LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING EFFECTIVENESS OF MANAGEMENT IN SMALL SCHOOLS SIZE UNDER SONGKHLA PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

[1]ณัฐนนท์ โอมณี, [2]อริสรา บุญรัตน์ และ [3]จรัส อติวิทยาภรณ์

[1]Natthanon O-manee, [2]Arissara Bunrat and [3]Jarus Atiwittayaporn

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, ประเทศไทย

Hatyai University, Thailand.

[1]nutnon35@hotmail.com

Received: May 28, 2024; **Revised**: June 29, 2024; **Accepted**: July 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 5) เพื่อศึกษาแนว

[1] นักศึกษา, หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

[2] อาจารย์ ดร., หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

[3] รองศาสตราจารย์ ดร., หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับค่อนข้างสูง (r=.706**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ส่งผลมากที่สุด รองลงมา ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ด้านการคิดเชิงปฏิวัติ ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง และด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ ร่วมกันส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ตามลำดับ โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 5) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 มี 5 แนวทางหลัก 17 แนวทางย่อย

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์; การบริหารงาน; สถานศึกษา

Abstract

This research study aimed to: 1) study the level of strategic leadership of school administrators under Songkhla primary educational service area office 3 2) study the level of effectiveness of management in small school under Songkhla primary educational service area office 3 3) examine the relationship between strategic leadership of school administrators and effectiveness of management in small school size under Songkhla primary educational service area office 3 4) study the effect of strategic leadership of school administrators on the effectiveness of management in small school size under Songkhla primary educational service area office 3 5) study guidelines for the development of strategic leadership of school administrators that effect the effectiveness of management in small school under Songkhla primary educational service area office 3. The research findings were as follows; 1) strategic

leadership of school administrators under Songkhla primary educational service area office 3 was at a high level. 2) the effectiveness of management in small school under Songkhla primary educational service area office 3 was at a highest level. 3) the relationship between strategic leadership of school administrators and effectiveness of management in small school size under Songkhla primary educational service area office 3 was positive at the quite high level (r=706**) with a statistically significant level of .01. 4) the strategic leadership 'Anticipating Creating a Future' most affect effectiveness of management in small school size under Songkhla primary educational service area office 3 including 'creating a vision' 'revolutionary Thinking' 'high-level cognitive activity' and 'gathering multiple inputs to formulate strategies' affecting effectiveness of management in small school size under Songkhla primary educational service area office 3. was quite high at statistically significant .01. 5) development guideline for strategic leadership of school administrators and effectiveness of management in small school size under Songkhla primary educational service area office 3 collect interview using content analyze the administrator's guideline requires a total of 5 themes 17 sub-themes.

Keywords: Strategic leadership; Administration; Educational institution

บทนำ

การเป็นผู้นำเป็นหน้าที่สำคัญของการจัดการที่มีบทบาทสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายขององค์กร เริ่มต้นการดำเนินการโดยการกำหนดนโยบายและแผนการให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา สร้างแรงจูงใจให้ ให้คำแนะนำ สร้างความมั่นใจ สร้างขวัญกำลังใจ และส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการทำงานในเชิงบวก การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพยังส่งเสริมการประสานงาน มอบอำนาจให้กับสมาชิกในทีมเพื่อทำงานอย่างเต็มศักยภาพ และรับผิดชอบในการตัดสินใจในสถานที่ทำงาน ทักษะการเป็นผู้นำมีความสำคัญในการให้ความสำคัญ มอบอำนาจให้กับสมาชิกในทีม และรับผิดชอบในการตัดสินใจ ผู้นำสามารถพัฒนาทักษะเหล่านี้ได้โดยการอาสาทำหน้าที่ใหม่ ๆ การสอนและแบ่งปันข้อมูลกับผู้อื่น และการทำความเข้าใจจุดแข็งและจุดอ่อนของตนเอง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นอีกภาวะผู้นำมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับองค์กรในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนสำหรับอนาคตขององค์กรและสามารถสื่อสารวิสัยทัศน์นี้ให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถระบุโอกาสและ

สร้างโอกาสำหรับอนาคต ผู้นำเชิงกลยุทธ์มีความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์และแก้ปัญหา และสามารถตัดสินใจได้อย่างเด็ดขาดในสถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอนสูง สามารถสร้างแรงบันดาลใจและจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาดำเนินการตามแผนกลยุทธ์และบรรลุเป้าหมายขององค์กร

ประสิทธิผลการบริหารงานเป็นความสามารถในการดำเนินงานใด ๆ หรือปฏิบัติกิจกรรมใดๆ แล้วประสบผลสำเร็จ ทำให้บังเกิดผลโดยตรงและครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ของโรงเรียน (นันท์นภัส สุทธิการ, 2562) ซึ่งประสิทธิผลเป็นผลสำเร็จ หรือผลที่เกิดขึ้นตามการวางแผนงานที่เป็นไปตามความมุ่งหวัง (Purpose) ที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ (Objective) หรือเป้าหมาย (Goal) และเป้าหมายเฉพาะ (Target) ซึ่งประกอบไปด้วย เป้าหมายเชิงปริมาณ เป้าหมายเชิงคุณภาพ มุ่งเน้นที่จุดสิ้นสุดกิจกรรม และมีตัวชี้วัดที่ชัดเจน สามารถวัดได้ ถ้าปราศจากประสิทธิผลแล้ว จะไม่มีทางทราบได้ว่าผลการปฏิบัติงานตามที่วางไว้เป็นอย่างไร ซึ่งประสิทธิผลการบริหารจัดการจะสัมฤทธิ์ผลมากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการบริหารของผู้นำเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดปัจจัยหนึ่ง ในการบริหารย่อมคำนึงถึงประสิทธิผลมากที่สุด

การจัดการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จากผลการดำเนินพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ยังพบปัญหาจากการดำเนินงานที่ผ่านมา ปัญหาผู้เรียนขาดทักษะการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ ส่งผลให้ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 ต่ำกว่าระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับประเทศทุกวิชา และคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 ทุกวิชา ต่ำกว่าการทดสอบจากปีการศึกษาที่ผ่านมา อีกทั้งปัญหาเรื่องการขาดแคลนครูผู้สอน ครูไม่ครบชั้นเรียน ขาดครูที่มีความชำนาญในวิชาหลัก ครูสอนไม่เต็มเวลาและเต็มความสามารถ ขาดทรัพยากรและปัจจัยสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณ ในโรงเรียนขนาดเล็ก ทำให้ไม่สามารถดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กได้ ส่งผลให้สถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กมีผลสัมฤทธิ์ และผลการทดสอการบประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) และการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) มีค่าเฉลี่ยต่ำ ผู้ปกครองขาดความมั่นใจที่จะส่งผู้เรียนเข้ามาเรียนในโรงเรียน ซึ่งจะแสดงให้เห็นจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ดีจะต้องมีวิสัยทัศน์ มีการวางแผนการดำเนินงานที่ดี วิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ทั้งภายในและภายนอกองค์การ พัฒนาองค์กรเพื่อให้ประสบผลสำเร็จไปตามเป้าหมายที่กำหนดให้มีประสิทธิผลที่เกิดขึ้นจากผู้บริหาร และบุคลากรในองค์การที่มีเป้าหมายร่วมกัน ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์จะต้องมองไกล คิด

ไกล มองเห็นเป้าหมายอนาคตข้างหน้า มีกลยุทธ์ที่ให้ผู้ใต้บังคับบัญชามองเห็นภาพอนาคตร่วมกัน ส่งผลถึงประสิทธิผลขององค์กรที่ดี จากปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ที่ประสบนั้น ถ้าหากผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ มีวิสัยทัศน์ มองเห็นภาพความสำเร็จ ผลลัพท์ที่เกิดขึ้นจากการวางเป้าหมาย ตามลักษณะของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์จะส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างชัดเจน สามารถแก้ไขปัญหาในองค์กรที่เกิดขึ้นให้มีประสิทธิผลตามเป้าหมายที่วางไว้ได้

จากปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลให้โรงเรียนมีประสิทธิผลที่ดี มีคุณภาพด้านการศึกษา ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาใช้ข้อมูลเป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการบริหารของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 อยู่ในระดับใด

2. ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 อยู่ในระดับใด

3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 หรือไม่

4. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 หรือไม่

5. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารเพื่อให้ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 เป็นอย่างไร

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารเพื่อให้ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม การวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำนวน 785 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำนวน 45 คน รวมทั้งหมด 76 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม การวิจัยเชิงปริมาณ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำนวน 254 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ที่มีคุณสมบัติตามกำหนด จำนวน 5 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ มี 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติ 2) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ 3) ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง 4) ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ และ 5) ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ส่วนประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก มี 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และ 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 และแบบสัมภาษณ์ แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร	ระดับความคิดเห็น			
		$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1	ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติ (X_1)	4.42	0.52	มาก	2
2	ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ (X_2)	4.39	0.57	มาก	4
3	ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง (X_3)	4.46	0.54	มาก	1
4	ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ (X_4)	4.41	0.57	มาก	3
5	ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต (X_5)	4.33	0.62	มาก	5
เฉลี่ย		**4.40**	**0.51**	**มาก**	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.40, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง (X_3) รองลงมาคือ ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติ (X_1) ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ (X_4) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ (X_2) และ ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต (X_5)

2. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ของประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	ประสิทธิผลการบริหาร	ระดับความคิดเห็น			
		$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1	ด้านคุณภาพของผู้เรียน (Y_1)	4.60	0.41	มากที่สุด	1
2	ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ (Y_2)	4.53	0.45	มากที่สุด	2
3	ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_3)	4.40	0.53	มาก	3
เฉลี่ย		**4.51**	**0.43**	**มาก**	

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.51, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ (Y_2) รองลงมาคือ ด้านคุณภาพของผู้เรียน (Y_1) และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_3)

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

ตารางที่ 3 วิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สันหาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

ตัวแปร	Y_1	Y_2	Y_3	$Y_{รวม}$
X_1	.544**	.611**	.578**	.629**
X_2	.511**	.616**	.633**	.643**
X_3	.553**	.608**	.558**	.622**
X_4	.543**	.566**	.595**	.619**
X_5	.567**	.622**	.681**	.682**
$X_{รวม}$	.600**	.667**	.675**	.706**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ในภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับค่อนข้างสูง โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเท่ากับ 0.706** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2) เท่ากับ .518 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดย การมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต (X_5) ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติ (X_1) ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง (X_3) ความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ (X_4) และ การกำหนดวิสัยทัศน์ (X_2) ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยรวม ร้อยละ 53.20

5. แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ผลจากการสังเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ พบว่า 1) ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติ มี 3 แนวทาง ได้แก่ 1) ผู้บริหารควรสำรวจความต้องการของคณะกรรมการ ผู้ปกครอง และชุมชนในการพัฒนาสถานศึกษา 2) ผู้บริหารควรศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นในการพัฒนาให้ชัดเจน และ 3) ผู้บริหารควรหาแนวทางในการพัฒนารูปแบบใหม่ คิดสร้างสรรค์ ปรับปรุงการบริหารอยู่เสมอ 2) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ มี 3 แนวทาง ได้แก่ 1) ผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจที่ชัดเจน 2) ผู้บริหารควรประชุมครู เพื่อสร้างความเข้าใจ และเป้าหมายที่ชัดเจน 3) ผู้บริหารควรมีการติดตาม และประเมินผลการปฏบิติงานของครูตามวิสัยทัศน์ที่กำหนด 3) ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง มี 3 แนวทาง ได้แก่ 1) ผู้บริหารควรนำข้อมูลพื้นฐานมาวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค บริบทสถานศึกษา (SWOT) 2) ผู้บริหารสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาทุกฝ่าย และ 3) ผู้บริหารควรมีแผนการรองรับแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ในสถานศึกษา 4) ความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ มี 3 แนวทาง ได้แก่ 1) ผู้บริหารควรศึกษานโยบาย เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาให้ชัดเจน 2) ผู้บริหารควรนำข้อมูลจากการ SWOT มากำหนดกลยุทธ์ในการทำงาน 3) ผู้บริหารควรให้ครูได้แสดงความคิดเห็น เพื่อ

กำหนดกลยุทธ์พัฒนาตามเป้าหมาย และ 5) การมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต มี 5 แนวทาง ได้แก่ 1) ผู้บริหารควรมีการวางแผนขับเคลื่อนกลยุทธ์ 2) ผู้บริหารควรสร้างความเชื่อมั่นให้ตนเอง คณะกรรมการสถานศึกษา ครู และชุมชน ในการพัฒนาสถานศึกษา 3) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานร่วมกันจนประสบผลสำเร็จ 4) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมและพัฒนตนเองอย่างสม่ำเสมอ และ 5) ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำสูงที่จะพัฒนาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ

อภิปรายผล

1. จากผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติ ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้า ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ และด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญประภา สาริภา (2558) เรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวิราภร ดีบุญมี (2557) เรื่องการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านด้านการำหนดทิศางขององค์การ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งนิรัญ พุทธิเสน (2557) การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าระดับภาวะผู้นาเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ การกำหนดทิศทางขององค์การ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติดล สิงห์เวียง (2557) การศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ต่อการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของบุคลากรเทศบาลนครพิษณุโลกจังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่าระดับการมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ต่อการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของบุคลากรเทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับมาก สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการกำหนดทิศทาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมล โสวาปี (2557)

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และความมีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการกำหนดทิศทางขององค์การมีการปฏิบัติที่สูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฎชรี สุขจรุ่ง (2557) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการบริหารแบบดุลยภาพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าครูมีระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผลการพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์และด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุมพร พัฒนะมาศ (2558) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับ การบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราดผล ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความคิดเห็นของรู ผู้สอน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระออง จันทบุรี และตราดโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงนวิจัยของ นวลจันทร์ จุนทนพ (2559) การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในจังหวัดจันทบุรี ระยอง ผลการวิจัยพบว่าบทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามลำดับ สอดคล้องกับในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิราพร ดีบุญมี (2557) การศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก คือ ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองพัน เทียงวันนาที (2557) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดแผนศึกษาธิการและกีฬาแขวงหลวงพระบาง แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผลการวิจัยพบว่า

พนักงานครูในโรงเรียนสังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงหลวงพระบางมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านความสามารถในการแก้ปัญหา รองลงมาคือ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ด้านความสามารถในการปรับตัว และด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีความสำเร็จทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมใจ ปีตุโส (2557) การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน รองลงมาด้าน ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ด้าน ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน และด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวัสสร ล้วนอำนวยโชค (2558) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำชั้นยอดของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนเทศบาล สังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนเทศบาลในระดับมาก คือ ด้านมีการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วานิช บุญครอบ (2558) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก คือ ด้านความสามารถ ในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น และความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก

3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่า ตัวทำนาย (วิธีการคิดเชิงปฏิวัติ, ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์, ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง, ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ และการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคตมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มากที่สุด รองลงมา วิธีการคิดเชิงปฏิวัติ ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ และการกำหนดวิสัยทัศน์โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .241, .107, .005 และ .004 ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิราพร ดีบุญมี (2557) การศึกษาภาวะผู้นาเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ

ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมล โสวาปี (2557) การศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และความมีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับความมีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญประภา สาริภา (2558) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กมากที่สุด รองลงมาการกำหนดวิสัยทัศน์ วิธีการคิดเชิงปฏิวัติ ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง และความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูน้อยที่สุด ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นสิ่งที่สำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่วางไว้โดยการกำหนดกลยุทธ์ วางแผนยุทธศาสตร์ หรือกลยุทธ์ของสถานศึกษาอย่างเป็นขั้นตอน มีการปรับกลยุทธ์ในการพัฒนาให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา มีการกำหนดทิศทางขององค์การ มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียนที่ชัดเจน กำหนดวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาของประเทศ รวมทั้งให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาสามารถนำผลการดำเนินงานมาวิเคราะห์เพื่อหาข้อบกพร่องและกำหนดแนวทางในการแก้ไข พัฒนาเพื่อมุ่งสู่อนาคต ซึ่งส่งผลให้การพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลในทุกด้าน ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน นักเรียนได้รับการพัฒนาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น และการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข และสถานศึกษามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลชนก สุกแสง (2559) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนตาม

ทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ กรรณาภรณ์ พุฒชงค์ (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .0 1 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ กฤติยาภรณ์นาชัย (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนพนัสนิคม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ นพวรรณ บุญเจริญสุข (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 มีทั้งหมด 5 ด้าน 17 แนวางย่อย ได้แก่ 1) ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติ มี 3 แนวทาง ได้แก่ 1) ผู้บริหารควรสำรวจความต้องการของคณะกรรมการ ผู้ปกครอง และชุมชนในการพัฒนาสถานศึกษา 2) ผู้บริหารควรศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นในการพัฒนาให้ชัดเจน และ 3) ผู้บริหารควรหาแนวทางในการพัฒนารูปแบบใหม่ คิดสร้างสรรค์ ปรับปรุงการบริหารอยู่เสมอ 2) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ มี 3 แนวทาง ได้แก่ 1) ผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจที่ชัดเจน 2) ผู้บริหารควรประชุมครู เพื่อสร้างความเข้าใจ และเป้าหมายที่ชัดเจน 3) ผู้บริหารควรมีการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของครูตามวิสัยทัศน์ที่กำหนด 3) ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง มี 3 แนวทาง ได้แก่ 1) ผู้บริหารควรนำข้อมูลพื้นฐานมาวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค บริบทสถานศึกษา (SWOT) 2) ผู้บริหารสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาทุกฝ่าย และ 3) ผู้บริหารควรมีแผนการรองรับแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ในสถานศึกษา 4) ความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ มี 3 แนวทาง ได้แก่ 1) ผู้บริหารควรศึกษานโยบาย เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาให้ชัดเจน 2) ผู้บริหารควรนำข้อมูลจากการ SWOT มากำหนดกลยุทธ์ในการทำงาน 3) ผู้บริหารควรให้ครูได้แสดงความคิดเห็น เพื่อกำหนดกลยุทธ์พัฒนาตามเป้าหมาย และ 5) การมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต มี 5 แนวทาง ได้แก่ 1) ผู้บริหารควรมีการวางแผนขับเคลื่อนกลยุทธ์ 2) ผู้บริหารควรสร้างความเชื่อมั่นให้ตนเอง คณะกรรมการสถานศึกษา ครู และชุมชน ในการพัฒนาสถานศึกษา 3) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานร่วมกันจนประสบ

ผลสำเร็จ 4) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมและพัฒนตนเองอย่างสม่ำเสมอ และ 5) ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำสูงที่จะพัฒนาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

กมล โสวาปี. (2557). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3*. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

กมลชนก สุกแสง. (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4.* รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

กรรณาภรณ์ พุฒชงค์. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2*. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

กฤติยาภรณ์ นาชัย. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนพนัสนิคม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2.* รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

จุมพร พัฒนะมาศ. (2558). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด.* รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

ทองพัน เทียงวันนาที. (2557). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงหลวงพระบางแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชน*รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

นพวรรณ บุญเจริญสุข. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา.* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

นวลจันทร์ จุนทนพ. (2559). *การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด.* รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

นันท์นภัส สุทธิการ. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี.* รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

นิติดล สิงห์เวียง. (2557). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ต่อการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของบุคลากรเทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก.* รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

ประวัสสร ล้วนอำนวยโชค. (2558). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำชั้นยอดของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนเทศบาล สังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9.* รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

พัฏชรี สุขจรุ่ง. (2557). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการบริหาร แบบดุลยภาพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3.* รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

เพ็ญประภา สาริภา. (2558). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19.* รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

รุ่งนิรัญ พุทธิเสน. (2557). *องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3.* รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วานิช บุญครอบ. (2558). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20.*รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

วิราพร ดีบุญมี. (2557). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น.* รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สมใจ ปีตุโส. (2557). *การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1.* รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.